

ZOZNAM TÉM DOKTORANDSKÉHO ŠTUDIJNÉHO PROGRAMU

ŠPECIÁLNA PEDAGOGIKA

NA AKADEMICKÝ ROK 2024/2025:

Jazyk : slovenský

školiteľ: prof. PaedDr. Miroslava Bartoňová, PhD.

Téma č.1:

Úloha učiteľa v kontexte školskej úspešnosti žiakov s ADHD v heterogénnom prostredí základnej školy

The role of the teacher in the context of school achievement of students with ADHD in a heterogeneous elementary school setting.

Informácia o téme dizertačnej práce:

Téma dizertačnej práce súvisí s projektom VEGA 1/0196/23 "Prístupy, intervencie a postoje učiteľov k žiakom so špecifickými poruchami učenia a špecifickými poruchami správania (ADHD) v slovenských základných školách". Cieľom dizertačnej práce bude špecifikovať a identifikovať úroveň vedomostí učiteľov o ADHD a objasniť, aké stratégie v kontexte motivácie k školskej práci učiteľa najčastejšie používajú so zameraním na túto skupinu žiakov základných škôl. Na základe výskumných nástrojov identifikovať a zároveň popísať systém podpory a vzájomnej spolupráce všetkých aktérov inkluzívneho vzdelávania v kontexte žiakov s ADHD.

poznámka: interný /externý doktorand

ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka, prax vítaná

Téma č. 2 :

Spôsoby zvládania stresu ako faktor školskej adaptácie žiakov v heterogénnom prostredí základnej školy

Ways of coping with stress as a factor of pupils' school adaptation in a heterogeneous primary school environment

Informácia o téme dizertačnej práce:

Téma dizertačnej práce súvisí s projektom VEGA 1/0196/23 "Prístupy, intervencie a postoje učiteľov k žiakom so špecifickými poruchami učenia a špecifickými poruchami správania (ADHD) v slovenských základných školách".

Cieľom dizertačnej práce bude prostredníctvom relevantných výskumných nástrojov popísať faktory, ktoré vedú k záťaži a následne k nárastu problémového správania u žiakov v heterogénnom prostredí základnej školy. Zamerať sa na špecifiká prístupov učiteľov v oblasti poznania inovatívnych metód podporujúcich efektívnejšie zvládanie školskej záťaže žiakov (nielen so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami), a tým podporiť bezpečné prostredie v kontexte sociálnej inklúzie.

poznámka: interný /externý doktorand
ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka

školiťel': doc. PhDr. Alexandra Biščo Kastelová, PhD.

Téma č. 1:

Komparácia inkluzívneho vzdelávania detí so špeciálnymi edukačnými potrebami na Slovensku s vybranými krajinami Európskej únie

Comparison of inclusive education of children with special educational needs in Slovakia with selected countries of the European Union

Informácia o téme dizertačnej práce:

Práca sa zaoberá súčasným konceptom inklúzie so zameraním na predprimárne vzdelávanie detí so špeciálnymi edukačnými potrebami u nás. Práca si kladie cieľ komparovať aktuálnu situáciu v inkluzívnom vzdelávaní v predprimárnom stupni so situáciou vo vybraných krajinách Európskej únie.

poznámka: interný aj externý doktorand

ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka, absolvovanie študijného programu špeciálna pedagogika - poradenstvo

---

Téma č. 2:

Komparácia inkluzívneho vzdelávania žiakov so špeciálnymi edukačnými potrebami na Slovensku s vybranými krajinami Európskej únie

Comparison of inclusive education of pupils with special educational needs in Slovakia with selected countries of the European Union

Informácia o téme dizertačnej práce:

Práca sa zaoberá súčasným konceptom inklúzie so zameraním na primárne vzdelávanie žiakov so špeciálnymi edukačnými potrebami u nás. Práca si kladie cieľ komparovať aktuálnu situáciu v inkluzívnom vzdelávaní v primárnom stupni so situáciou vo vybraných krajinách Európskej únie.

poznámka: interný aj externý doktorand

ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka, absolvovanie študijného programu špeciálna pedagogika - poradenstvo

---

školiteľ: doc. PaedDr. Ján Gunčaga, PhD.

Téma č. 1:

Využitie edukačnej pomôcky BBC micro:bit v matematickom, prírodovednom alebo technickom vzdelávaní v podmienkach špeciálnej základnej školy

The usage of the BBC micro:bit educational tool in mathematics, science or technical education in the conditions of a special school

Informácia o téme dizertačnej práce:

Práca je venovaná využitiu edukačnej pomôcky BBC micro:bit, ktorá zohráva v súčasnosti čoraz významnejšiu úlohu v matematickom, prírodovednom vzdelávaní, resp. technickom vzdelávaní v rámci pracovného vyučovania na špeciálnej základnej škole. Príslušné vedomosti, zručnosti a návyky spomínaných predmetov sa budujú na rôznom stupni pomocou intuitívneho prístupu v rámci individuálnych schopností žiaka, pričom systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. V tomto smere efektívne využitie edukačnej pomôcky BBC micro:bit môže byť veľmi nápomocné vzhľadom k špecifikám poznávacieho procesu žiaka v špeciálnej základnej škole. To vyžaduje od učiteľa individuálny prístup. Ďalšia aplikácia BBC micro:bitov je možná v rámci interdisciplinárnych väzieb matematiky, prírodovedných alebo technických predmetov. Pre zvýšenie porozumenia a vizualizácie pri práci s edukačnou pomôckou BBC micro:bit sú nápomocné prostriedky informačných a komunikačných technológií (napríklad prostredie MakeCode od Microsoftu). Téma bude spracovaná v spolupráci s viacerými inštitúciami aj odborníkmi so skúsenosťami s edukačnou pomôckou BBC micro:bit (napríklad projektový tím Učíme s Hardvérom <https://www.ucimeshardverom.sk/>), ako aj s učiteľmi špeciálnych škôl, ktorí majú skúsenosti s vyučovaním pomocou Micro:bitov žiakov špeciálnych škôl (napríklad s učiteľkou Ing. Martou Magyarciovou). Výskum bude mať hlavne kvalitatívny charakter. Pre získanie empirických dát budú využité rôzne metódy – tvorba edukačného portfólia s BBC micro:bit, rozhovor, štruktúrované pozorovanie, analýza riešení žiackych úloh. Tieto údaje poskytnú obraz o poznávacom procese vybranej oblasti počas vyučovania matematiky, prírodovedných, resp. technických predmetov na špeciálnej základnej škole.

poznámka: interný alebo externý doktorand

ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka vítaná

Téma č. 2:

Špecifické determinanty (pandémia, vojna, globálne a lokálne ekonomické podmienky) ovplyvňujúce kvalitu vzdelávania študentov špeciálnej pedagogiky

Specific determinants (pandemic, war, global and local economic conditions) improving the quality of education of special pedagogy students

Informácia o téme dizertačnej práce:

Práca je venovaná podpore kvality vysokoškolského vzdelávania študentov bakalárskeho a magisterského štúdia, ktorí sa v rámci predchádzajúceho vzdelávania mohli stretnúť s komplikáciami, napríklad výučbou počas pandemickej situácie, vojnou na Ukrajine, ekonomickou recesiou, reformami kurikul na rôznych stupňoch vzdelávania. V rámci spracovania dizertačnej práce predpokladáme realizáciu kvalitatívneho a kvantitatívneho

pedagogického výskumu, ktorý bude identifikovať vzdelávacie ťažkosti, adaptáciu na novú situáciu, rezilienciu, formy vzdelávania (učenia sa). Mnohé ťažkosti z pohľadu študentov súvisia s ich sociálnym statusom, problémami v sociálnych kontaktoch, adaptáciou na univerzitné prostredie. Výskumy predpokladáme realizovať v spolupráci so zahraničnými univerzitami, pričom budú využité aj zahraničné skúsenosti a výsledky zahraničných výskumov. Výsledkom práce budú aj vedecké štúdie a návrhy na zlepšenie kvality vysokoškolského vzdelávania.

poznámka: interný alebo externý doktorand

ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka vítaná.

školiteľ: doc. PaedDr. Terézia Harčaríková, PhD.

Téma č. 1:

Implementácia, efektivita a analýza podporných opatrení v edukácii žiakov s telesným postihnutím, chorobou a zdravotným oslabením v podmienkach inkluzívneho vzdelávania na rôznych stupňoch vzdelávania

Implementation, effectiveness and analysis of support measures in the education of pupils with physical disabilities, illness and health impairment in the conditions of inclusive education at different levels of education

Informácia o téme dizertačnej práce:

Téma dizertačnej práce je zameraná na implementáciu, zisťovanie úrovne efektivity a následnú analýzu existujúcich podporných opatrení u žiakov s telesným postihnutím, chorobou a zdravotným oslabením v podmienkach inkluzívneho vzdelávania na v základných (primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie) a na rôznych typoch stredných škôl v Slovenskej republike.

poznámka: interný alebo externý doktorand

ďalšie poznámky: výborná znalosť cudzieho (anglického) jazyka

---

Téma č. 2:

Implementácia, efektivita a analýza podporných opatrení v edukácii žiakov s vývinovými poruchami učenia v podmienkach inkluzívneho vzdelávania na rôznych stupňoch vzdelávania

Implementation, effectiveness and analysis of support measures in the education of pupils with developmental learning disabilities in the conditions of inclusive education at different levels of education

Informácia o téme dizertačnej práce :

Téma dizertačnej práce je zameraná na implementáciu, zisťovanie úrovne efektivity a následnú analýzu existujúcich podporných opatrení u žiakov s vývinovými poruchami učenia v podmienkach inkluzívneho vzdelávania na v základných (primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie) a na rôznych typoch stredných škôl v Slovenskej republike.

poznámka: interný alebo externý doktorand

ďalšie poznámky: výborná znalosť cudzieho (anglického) jazyka

---

školiťel: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD.

Téma č. 1:

Jednotliviec so zrakovým postihnutím na trhu práce na Slovensku

An individual with a visual impairment in the labour market

Informácia o téme dizertačnej práce:

Problematika zamestnanosti, resp. nezamestnanosti jednotlivcov so zrakovým postihnutím je veľmi špecifická vzhľadom na rôznorodosť dôsledkov vyplývajúcich z porúch zraku u týchto jednotlivcov. Zamestnanosť, príp. samotné možnosti zamestnania sa zrakovo postihnutých sú ovplyvňované mnohými faktormi, medziiným napr. predsudkami zamestnávateľov, stigami, obavami či výkon práce zrakovo postihnutého bude efektívny, nepoznaním možností komunikácie nevidiacich, nepoznaním možností úprav pracovného prostredia a pod. Preto je zámerom takto navrhutej témy zisťovanie, sumarizácia dát, vyhodnotenie a interpretácia súčasného stavu, špecifik, možností aj príležitostí uplatnenia sa zrakovo postihnutých na trhu práce na Slovensku.

poznámka: interný/externý doktorand

ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka ideálne AJ; znalosť práce s PC a inými (napr. asistenčnými) technológiami, prax vítaná

Téma č. 2:

Pedagogický asistent v inkluzívnom vzdelávaní

Teaching assistant in inclusive education

Informácia o téme dizertačnej práce:

Už niekoľko rokov je legislatívne zavedená pedagogická asistencia na podporu **všetkých detí**, ktoré zažívajú bariéry vo vzdelávaní alebo potrebujú vytvárať rovnosť príležitostí vo vzdelávaní. V praxi však rezonuje istý nesúlad medzi pracovnou náplňou pedagogického asistenta, príp. nastavenými profesijnými štandardami a reálnym výkonom práce v školách. Tu sa otvára dostatočný priestor na empirické aktivity a skúmanie reálneho stavu v podmienkach slovenského školstva.

poznámka: interný/externý doktorand

ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka, ideálne AJ; prax vítaná

Téma č. 3:

Digitálna bezpečnosť vo vzdelávaní jednotlivcov so zdravotným znevýhodnením

Digital security in the education of individuals with disabilities

Informácia o téme dizertačnej práce:

Skupina jednotlivcov so zdravotným znevýhodnením je rizikovou skupinou vo vzťahu k používaniu moderných digitálnych technológií. Zabezpečenie ich digitálnej bezpečnosti predpokladá u pedagógov nielen určitý stupeň digitálnej gramotnosti, ale aj kompetencie viesť a vzdelávať zdravotne znevýhodnených v tejto oblasti.

poznámka: interný/externý doktorand

d'alšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka, ideálne AJ; znalosť práce s PC a ďalšími digitálnymi technológiami, prax vítaná

školiťel': doc. Mgr. Dagmar Nemček, PhD.

Téma č. 1 :

Postoje, sebadôvera a skúsenosti učiteľov s inkluzívnym vzdelávaním v telesnej a športovej výchove

Attitudes, self-efficacy, and experiences of teachers towards inclusion in physical and sport education

Informácia o téme dizertačnej práce:

Doterajšie výskumy na jednej strane deklarujú, že učitelia telesnej a športovej výchovy (ďalej TŠV) prejavujú vo všeobecnosti pozitívne postoje k inklúzii žiakov so zdravotným postihnutím do vyučovania TŠV, no na strane druhej preukazujú nedostatočnú úroveň sebadôvery a skôr negatívne skúsenosti so začlenením žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do svojho vyučovania. My sa v našom výskume zameriame na profesiu učiteľa telesnej a športovej výchovy, jeho postoje, sebadôveru a skúsenosti s vyučovaním inkluzívnej TŠV na bežných školách pri začlenení žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Cieľom dizertačnej práce bude zistiť postoje učiteľov telesnej a športovej výchovy, ich sebadôveru a skúsenosti s vyučovaním inkluzívnej telesnej a športovej výchovy na bežných slovenských školách s účasťou žiakov s postihnutím a iným zdravotným znevýhodnením. Na zber výskumných údajov použijeme štandardizované postojové dotazníky: (1) PEATID-III – Physical Educators' Attitude towards Teaching the Individuals with Disabilities (Rizzo 1993); a (2) ATIPDPE-R – Attitudes Toward Teaching Individuals with Physical Disabilities in Physical Education (Kudláček et al., 2002; Cyran et al., 2017).

poznámka: prednostne interný doktorand, ale môže byť aj externý

d'alšie poznámky: výborná znalosť anglického jazyka a základné znalosti v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu telesnej a športovej výchovy

Téma č. 2:

Žiaci s poruchami autistického spektra v inkluzívnej telesnej a športovej výchove z pohľadu učiteľov a žiakov

Pupils with autism spectrum disorders in inclusive physical and sport education from the perspective of teachers and students

Informácia o téme dizertačnej práce:

V súčasnosti prevláda dramaticky sa zvyšujúci trend inklúzie žiakov s poruchami autistického spektra (ďalej PAS) do bežných škôl. Týmto inkluzívnym trendom ale školy, predovšetkým učitelia, čelia mnohým problémom, s ktorými sa mnohokrát ťažko vysporiadajú. Jedným z týchto problémov sú aj nedostatočné profesijné vedomosti, zručnosti a samotná odvaha učiteľov pri začlenení žiakov s PAS do výchovno-vzdelávacieho procesu, nevynímajúc

učiteľov telesnej a športovej výchovy (ďalej TŠV), nakoľko prostredie, v ktorom sa predmet TŠV vyučuje, je pre žiakov s PAS veľmi ťažko akceptovateľné. Dizertačnou prácou sa zameriame na pôsobenie učiteľa telesnej a športovej výchovy a postoje intaktných žiakov v inkluzívnom vzdelávaní telesnej a športovej výchovy pri začlenení žiakov s PAS. Cieľom dizertačnej práce bude zistiť úroveň sebahodnotenia a odvahy učiteľov telesnej a športovej výchovy a postoje intaktných žiakov vo vzťahu k začleňovaniu žiakov s PAS do vyučovania TŠV. Na zber výskumných údajov použijeme štandardizované postojové dotazníky (1) pre učiteľov TŠV: PESEISD-A – Physical Educators' Self-Efficacy Toward Including Students with Disabilities-Autism (Taliaferro et al., 2010), a (2) pre žiakov: CAIPE-R – Children's Attitude toward Inclusive Physical Education-Revised (Block, 1995).

poznámka: prednostne interný doktorand, ale môže byť aj externý

ďalšie poznámky: výborná znalosť anglického jazyka a základné znalosti v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu telesnej a športovej výchovy

***školiteľ:* prof. PaedDr. Darina Tarcsiová, PhD.**

Téma č. 1 :

Posunkový jazyk a posunková komunikácia v špeciálnej a inkluzívnej pedagogike

Sign language and sign communication in special and inclusive education

Informácia o téme dizertačnej práce:

Téma je súčasťou projektu: VEGA 1/047/2023 Posunkový jazyk a posunková komunikácia a ich využívanie v špeciálnej a inkluzívnej pedagogike na rozvíjanie komunikačnej kompetencie vybraných skupín detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Uchádzač o danú tému bude vychádzať z plánovaných postupov a cieľov projektu, ktoré je možné/žiadúce rozšíriť o nové legislatívne opatrenia a to hlavne v súvislosti s Katalógom podporných opatrení a so sprievodnými materiálmi k niektorým podporným opatreniam.

poznámka: prednostne interný doktorand

ďalšie poznámky: znalosť cudzieho jazyka, ideálne AJ

Téma č. 2:

Fenomén školskej úspešnosti žiakov so sluchovým postihnutím vzdelávaných v bežných školách

The phenomenon of school success of pupils with hearing impairment educated in regular schools

Informácia o téme dizertačnej práce:

Samohodnotenie žiakov so sluchovým postihnutím vzdelávaných v bežných školách na Slovensku je téma o ktorej nemáme žiadne informácie. Z pohľadu ich ďalšieho vzdelávania, začlenenia v škole, v mimoškolskom prostredí je dôležitou informáciou, ako vnímajú títo žiaci samých seba v roli žiaka. V akej miere ovplyvňuje porucha sluchu svojho nositeľa, v ktorých oblastiach svojich školských výkonov sa považuje za úspešného alebo neúspešného.

školiteľ: doc. Mgr. Eva Zezulková, Ph.D.

Téma č. 1 :

Úloha školských podporných tímov v inkluzívnom vzdelávaní

The role of school counseling offices in inclusive education

Informácia o téme dizertačnej práce:

Základné tézy dizertačnej práce:

- úloha školských poradenských pracovísk v inkluzívnom vzdelávaní
- členovia tímu školského poradenského pracoviska, ich vzájomná spolupráca pri poskytovaní podpory žiakom v inkluzívnom vzdelávaní
- komparatívna analýza funkcie školských poradenských pracovísk v Českej republike a Slovenskej republike

poznámka: externý doktorand

Téma č. 2:

Voľnočasové aktivity ako nástroj sociálnej integrácie detí a žiakov rómskeho etnika

Leisure activities as a tool for the social integration of Roma children and pupils

Informácia o téme dizertačnej práce:

Základné tézy dizertačnej práce:

- monitoring záujmov a potrieb detí a žiakov rómskeho etnika v oblasti voľnočasových aktivít,
- monitoring spôsobov reálneho trávenia voľného času detí a žiakov rómskeho etnika,
- monitoring ponuky voľnočasových aktivít pre deti a žiakov rómskeho etnika v školách a zariadeniach mimoškolských voľnočasových aktivít, ktorých činnosť sa orientuje na prácu s deťmi a žiakom z rómskej menšiny
- medzirezortná spolupráca v oblasti voľnočasových aktivít žiakom rómskeho etnika

poznámka: externý doktorand